

Διαφορές μεταξύ επιστημονικού και δημοσιογραφικού λόγου στην επικοινωνία της Επιστήμης

#jouredisproject

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

01

Ερευνητική ακεραιότητα και τεκμηριωμένη πρακτική στα θέματα δημόσιας και περιβαλλοντικής υγείας στη μετα-COVID-19 εποχή

Ομιλία:

Δρ Κωνσταντίνος Μακρής, Αναπληρωτής Καθηγητής Περιβαλλοντικής Υγείας, Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

02

Διαφορές μεταξύ δημοσιογραφικού και επιστημονικού άρθρου

Επιστημονικές και δημοσιογραφικές αξίες, και διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης μεταξύ επιστημόνων και δημοσιογράφων.

03

Η ειδησεογραφική αξία μια ιστορίας για την Επιστήμη

Οι ειδησεογραφικές αξίες και τα χαρακτηριστικά μιας καλής ιστορίας για την Επιστήμη.

04

Πηγές άντλησης ιστοριών για την Επιστήμη

Εισαγωγή στα διαδικτυακά εργαλεία Google Trends και Fact Check Explorer, καθώς και παραδοσιακές πηγές άντλησης επιστημονικών θεμάτων.

Ερευνητική ακεραιότητα και τεκμηριωμένη πρακτική στα θέματα δημόσιας και περιβαλλοντικής υγείας στη μετα-COVID-19 εποχή

*Δρ Κωνσταντίνος Μακρής, Αναπληρωτής Καθηγητής Περιβαλλοντικής Υγείας, Διεθνές
Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία, Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Διαφορές μεταξύ δημοσιογραφικού και επιστημονικού άρθρου

Όσο αφορά την επικοινωνία της Επιστήμης, ποιες είναι οι ευθύνες που έχουν οι...

Δημοσιογράφοι;

Επιστήμονες;

**Και οι δυο ομάδες
ψάχνουν και έχουν
υποχρέωση προς την
αλήθεια**

Η προσέγγιση όμως διαφέρει

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Σκοπός είναι η είδηση και η ανάδειξη σημαντικών γεγονότων στο ευρύ κοινό

Επιστήμονες

Σκοπός είναι η διάχυση της έρευνας, η εκπαίδευση και, ανάλογα με την περίπτωση, οι δημόσιες σχέσεις για την επιστήμη

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Άμεση και ταχεία μετάδοση των
πληροφοριών στο ευρύ κοινό

Επιστήμονες

Διάχυση πληροφοριών με αργό
ρυθμό στην επιστημονική
κοινότητα

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Εστίαση στα γεγονότα και στις
προσωπικότητες

Επιστήμονες

Εστίαση στα γεγονότα

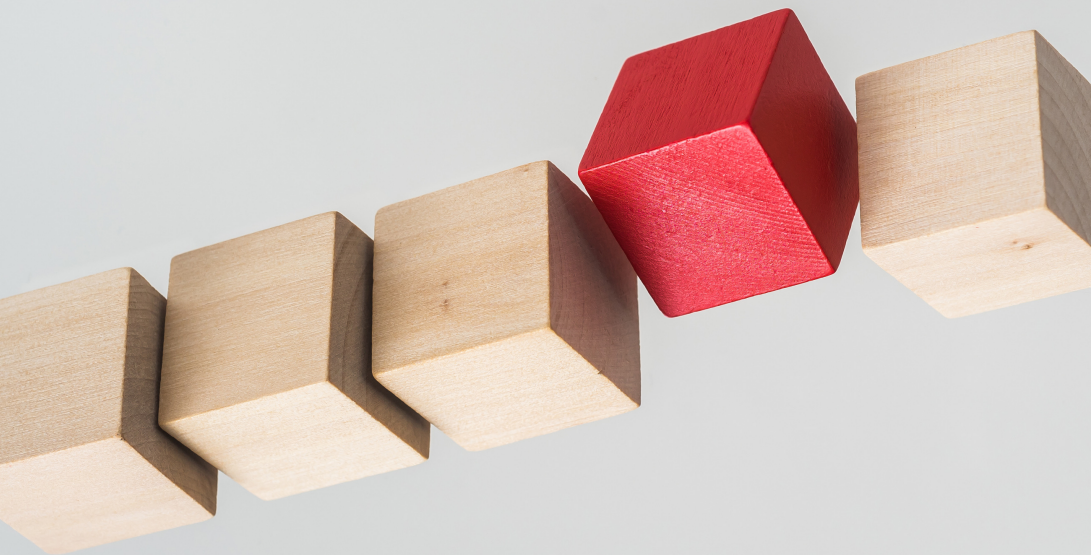
Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι
Πρόκληση συναισθημάτων

Επιστήμονες
Αντικειμενικότητα και λογική
παρουσίαση

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Αντίθετες φωνές για καλύτερη
και πληρέστερη εικόνα

Επιστήμονες

Συναίνεση για καλύτερη εικόνα

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι
Πρακτική σημασία

Επιστήμονες
Θεωρητική σημασία

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι
Επιλεκτική παράθεση

Επιστήμονες
Περιεκτική παράθεση

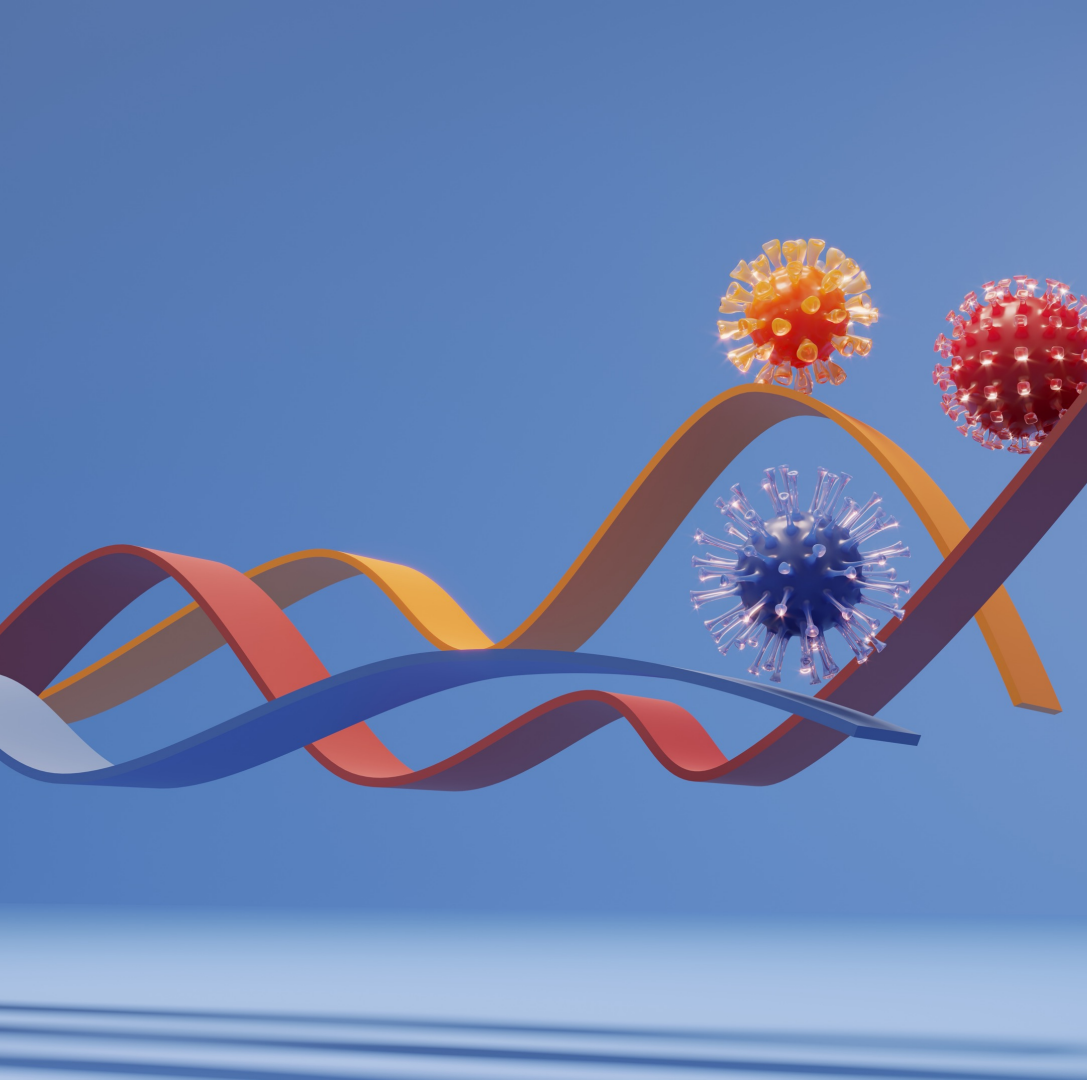

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι
Λιγότερες λεπτομέρειες
(σύνοψη)

Επιστήμονες
Λεπτομερής περιγραφή

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Εμπλουτισμένη παρουσίαση
αποτελεσμάτων (συχνά
υπερβολική)

Επιστήμονες

Ρεαλιστικά αποτελέσματα

Διαφορές στην επικοινωνία της Επιστήμης

Δημοσιογράφοι

Εργασία που κρίνεται από τους επιστήμονες και από τους συναδέλφους-δημοσιογράφους και αναπαράγεται

Επιστήμονες

Εργασία που κρίνεται από τους συναδέλφους, ενισχύεται και αναπαράγεται

Δημοσιογραφικό άρθρο

1. Διηγείται μια ιστορία (storytelling)
2. Πηγαίνει γρήγορα από το A στο B
3. Εστιάζει στη μεγάλη εικόνα
4. Ξεκινάει με τα συμπεράσματα
5. Περιλαμβάνει συναισθήματα
6. Παρουσιάζει αντίθετες απόψεις

Επιστημονικό άρθρο

1. Περιγράφει μια επιστημονική μεθοδολογία/διαδικασία
2. Πηγαίνει αργά από το 0 στο 0.0003
3. Εστιάζει σε παρατυπίες εντός καθορισμένου πεδίου
4. Καταλήγει σε συμπεράσματα
5. Δεν περιλαμβάνει συναισθήματα, παρά μόνο αντικειμενική και λογική επεξεργασία δεδομένων
6. Βασίζεται στη συναίνεση

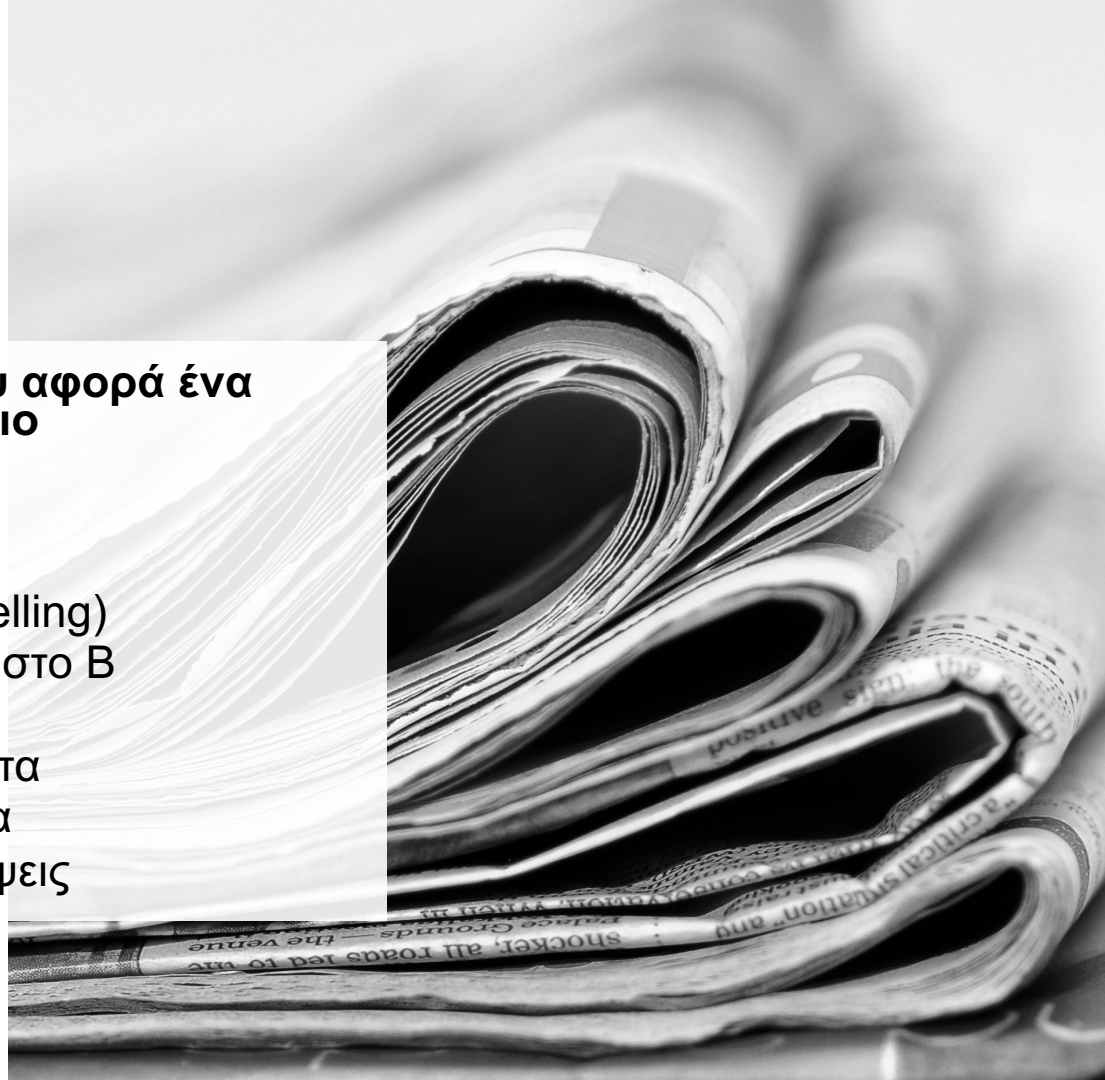

Ας το δούμε εντός κάποιου πλαισίου

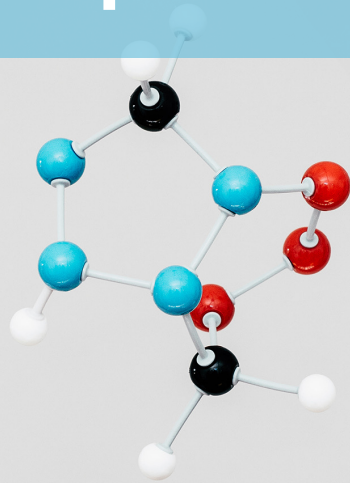
Επιλέξτε ένα δημοσίευμα που αφορά ένα επιστημονικό θέμα από κάποιο ειδησεογραφικό οργανισμό.

Κατά πόσο το δημοσίευμα....

- Διηγείται μια ιστορία (storytelling)
- Πηγαίνει γρήγορα από το Α στο Β
- Εστιάζει στη μεγάλη εικόνα
- Ξεκινάει με τα συμπεράσματα
- Περιλαμβάνει συναισθήματα
- Παρουσιάζει αντίθετες απόψεις

Η ειδησεογραφική αξία μιας ιστορίας για την Επιστήμη

Η αξία μιας ιστορίας για την Επιστήμη

Κάποια επιστημονικά θέματα μπορούν πιο εύκολα να κινήσουν το ενδιαφέρον κάποιου δημοσιογράφου / αρχισυντάκτη από άλλα.

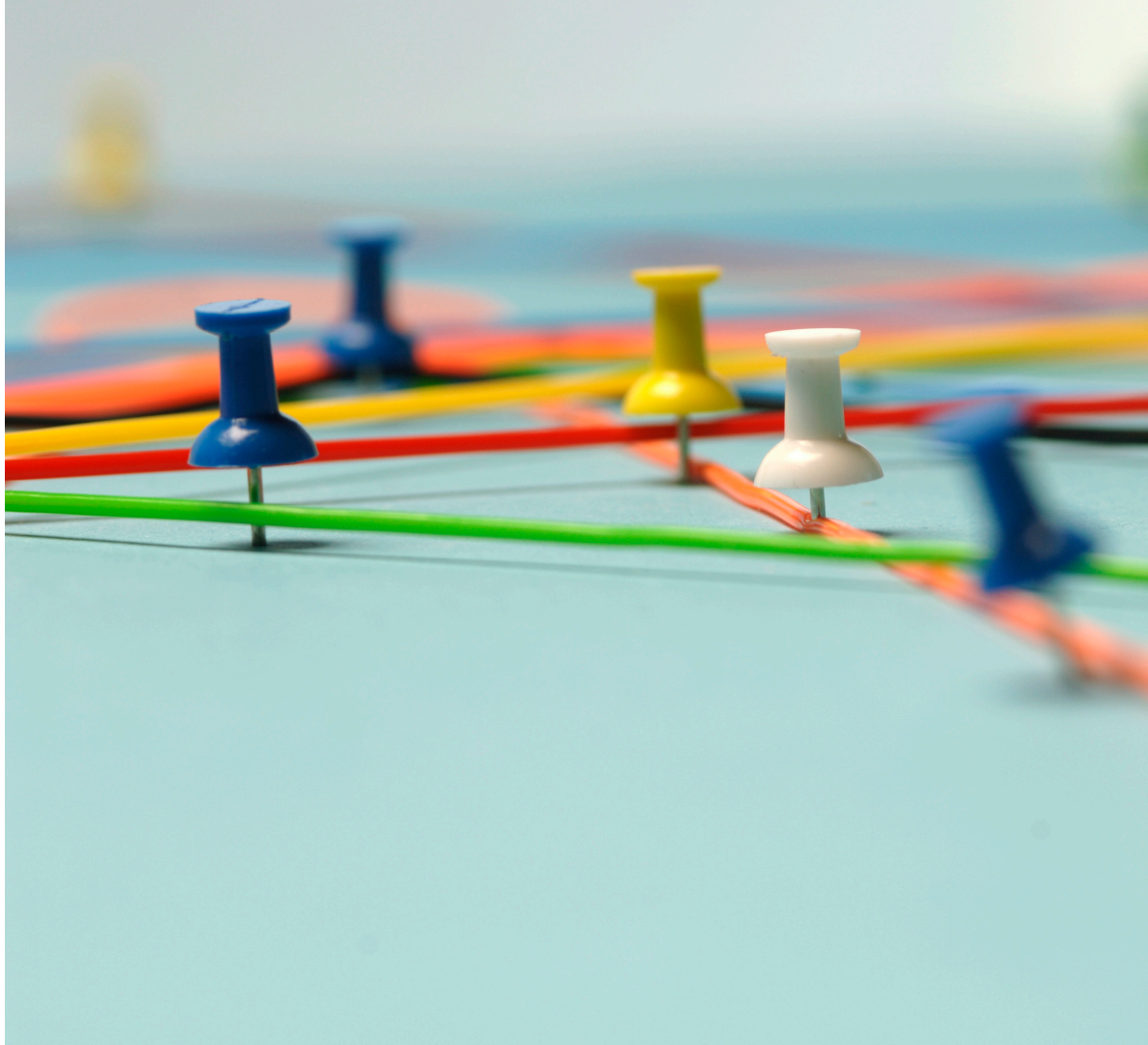
Γιατί;

Τι κάνει ένα επιστημονικό θέμα ενδιαφέρον;

Ποια είναι τα συστατικά μιας «καλής ιστορίας» για την επιστήμη;

Ειδησεογραφικές αξίες

Οι Galtung & Ruge (1965) έχουν προτείνει ότι για να οδηγήσει σε ένα ειδησεογραφικό άρθρο, μια ιστορία πρέπει περιέχει κάποια στοιχεία, όπως είναι η επικαιρότητα, η σύγκρουση, η εξέλιξη και άλλα.

Ειδησεογραφικές αξίες για θέματα επιστήμης

Σημασία όσο αφορά την επιστήμη, την πολιτική, την οικονομία, την κοινωνία, τον πολιτισμό, την ηθική

Έκπληξη αν πρόκειται για κάτι νέο, διαφορετικό και απροσδόκητο

Χρησιμότητα για το κοινό σε σχέση με ιατρικές / τεχνικές συμβουλές που αφορούν την καθημερινότητα

Η ιστορία της Dolly

Πώς εφαρμόζονται αυτές οι
ειδησεογραφικές αξίες στην ιστορία της
Dolly;

Ποια είναι «συστατικά» κάνουν την ιστορία
της Dolly ενδιαφέρουσα για το ευρύ κοινό;

New York Times:

<https://www.youtube.com/watch?v=tELZEPcgKkE>

Al Jazeera:

<https://www.youtube.com/watch?v=QO2yyS0CMQw>

Συστατικά μιας καλής ιστορίας

Δράση: χρήση ενεργητικής φωνής

Άξονας / γωνία: έμφαση σε μια κεντρική ιδέα

Ανέκδοτα ή αδημοσίευτα γεγονότα: αποκαλύπτουν κάτι για το άτομο, προσθέτουν ενδιαφέρον

(Sumner & Miller, 2013)

Η κεντρική ιδέα ενός άρθρου που να αφορά στην Επιστήμη πρέπει να:

- Είναι ενδιαφέρουσα
- Είναι επίκαιρη
- Να υποστηρίζεται από αποδεικτικά στοιχεία
- Είναι πρωτότυπη

Πηγές άντλησης
ιστοριών για την
Επιστήμη

Παραδοσιακές πηγές

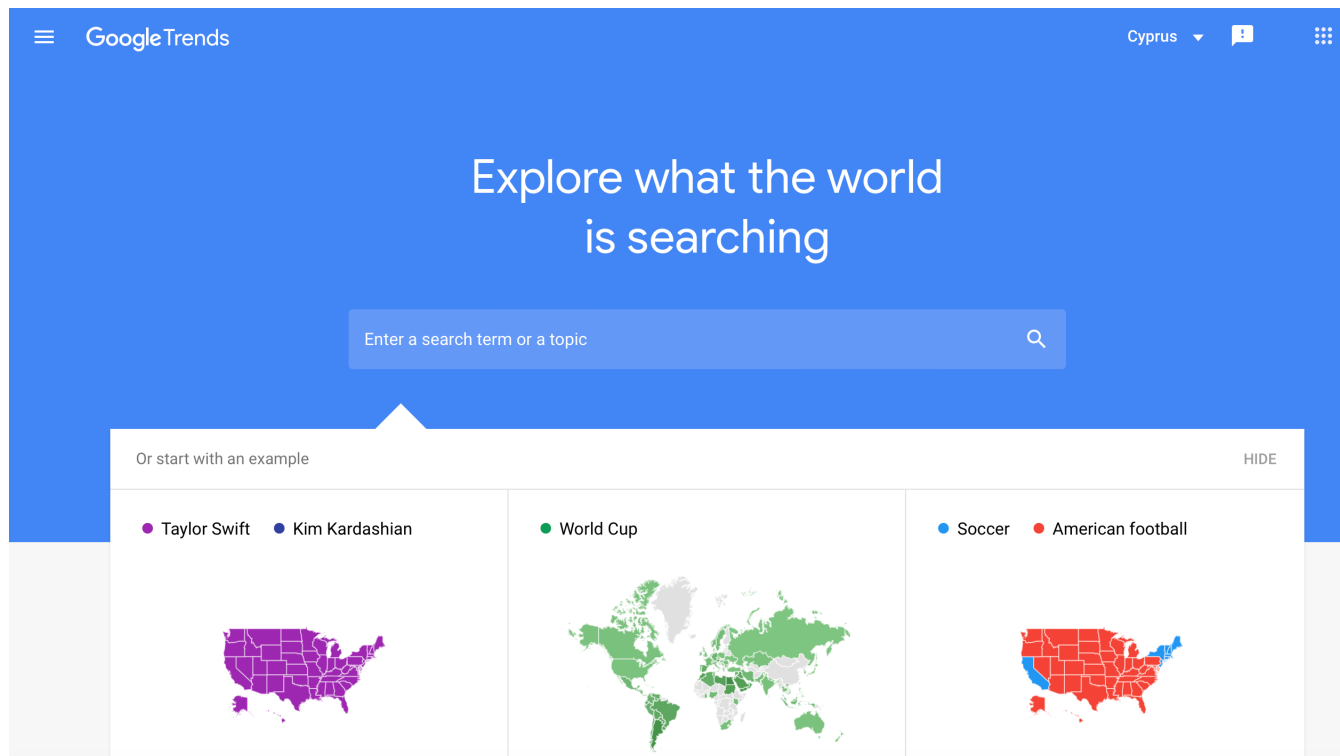
- Ανακοινώσεις πανεπιστημίων
- Ανακοινώσεις σε ξεχωριστά Τμήματα εντός κάποια πανεπιστημίου (Ιατρικής, Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας, Μηχανικής)
- Ιστοσελίδες ερευνητικών εργαστηρίων
- Ιστοσελίδες ενεργών ερευνητικών έργων
- Ιστοσελίδες ακαδημαϊκών

Ψηφιακές πηγές

Google Trends

<https://trends.google.com/>

Επιτρέπει τη διερεύνηση τάσεων αναζήτησης ανά το παγκόσμιο, ή ανά γεωγραφική τοποθεσία.

The screenshot displays the Google Trends homepage with a blue header. The main heading reads "Explore what the world is searching". Below it is a search bar with the placeholder text "Enter a search term or a topic". Underneath the search bar, there is a section titled "Or start with an example" with a "HIDE" button on the right. This section contains three columns of search suggestions, each with a corresponding world map:

- Column 1: Taylor Swift (purple dot) and Kim Kardashian (blue dot). The map shows the United States colored in purple.
- Column 2: World Cup (green dot). The map shows the world colored in green.
- Column 3: Soccer (blue dot) and American football (red dot). The map shows the United States colored in red and blue.

Λειτουργίες Google trends

- Στην κύρια σελίδα: Δυνατότητα αναζήτησης βάσει θέματος ή συγκεκριμένου όρου αναζήτησης
- Στο μενού, επιλέγοντας **Explore** δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης ανά χώρα, και ανά χρονικού πλαισίου, κατηγορίας
- Στο μενού, επιλέγοντας **Trending Searches** δίνεται η δυνατότητα ανασκόπησης ημερήσιων τάσεων αναζήτησης (και σε πραγματικό χρόνο)

Πατώντας πάνω σε κάποιο θέμα ή σχετική αναζήτηση, εμφανίζονται πιο συγκεκριμένα θέματα, και ανά γεωγραφική περιοχή.

Ψηφιακές πηγές

Fact-check explorer

<https://toolbox.google.com/factcheck/explorer>

Επιτρέπει την αναζήτηση άρθρων κατάρριψης από οργανισμούς επαλήθευσης ανά θέμα ή άτομο.

Google Fact Check Tools

Explorer

Markup Tool

APIs

Fact Check Explorer

Search fact checks about a topic or person

[Recent fact checks](#)

Fact-check explorer: λίστα αποτελεσμάτων

- Τα πιο πρόσφατα δημοσιευμένα άρθρα εμφανίζονται πρώτα, όπου αναφέρεται επίσης και το όνομα του οργανισμού επαλήθευσης, ο ισχυρισμός και εκτίμηση ως προς την ακρίβεια.
- Για να δείτε τα πιο πρόσφατα άρθρα κατάρριψης σε οποιοδήποτε θέμα, πατήστε “Recent fact checks”

Δραστηριότητα

Συνδυάστε τις παραδοσιακές και ψηφιακές πηγές άντλησης ιδεών για κάποιο άρθρο που να αφορά στην Επιστήμη και σημειώστε κάποιες ιδέες για θέματα για τα οποία θα μπορούσατε να γράψετε.

Λάβετε υπόψη:

- Ειδησεογραφικές αξίες
- Τα συστατικά μια καλής ιστορίας για την επιστήμη

Ευχαριστούμε

jouredis.cut.ac.cy

#jouedisproject

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΝΕΑ ΜΕΣΑ, ΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

mediawhat
a media literacy lab

Cyprus International
Institute for Environmental
and Public Health

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

U.S. EMBASSY CYPRUS